

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषद्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୩)

108 Upanishad (Vol – 3)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩୫ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩୫ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩୫ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଷ୍ଠିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗଚୂଡ଼ାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜୀବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ୱମେଧ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃଦୟାବଳୀ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଶାକ୍ତ ଉପନିଷଦ

(Shaakta Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଭାବନ ଉପନିଷଦ

(Bhabanopanisat / Bhaabana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋଡ଼ାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ଭାବନୋପନିଷତ୍ / ଭାବନ ଉପନିଷଦ / ଶ୍ରୀଚକ୍ର ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଭାବନୋପନିଷତ୍ ॥

ସ୍ତ୍ରୀବିଦ୍ୟାପଦତତ୍ତ୍ଵାର୍ଥଂ ଶ୍ରୀଚକ୍ରୋପରି ଭାସ୍କରମ୍ ।

ବିନ୍ଦୁରୂପଶିବାକାରଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବା । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।

ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଆତ୍ମାନମଶଶ୍ଵମଶ୍ଵଲୀକାରମାବୃତ୍ୟ ସକଳବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡମଶ୍ଵଲଂ ସ୍ଵପ୍ନକାଶଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ।

ଓଁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଃ ସର୍ବକାରଣଭୂତା ଶକ୍ତିଃ । ତେନ ନବରକ୍ତରୂପୋ ଦେହଃ ।

ନବଶକ୍ତିରୂପଂ ଶ୍ରୀଚକ୍ରମ୍ । ବାରାହୀ ପିତୃରୂପା ।

କୁରୁକୁଲ୍ଲା ବଲିଦେବତା ମାତା । ପୁରୁଷାର୍ଥାଃ ସାଗରାଃ ।

ଦେହୋ ନବରତ୍ନଦ୍ଵୀପଃ । ଆଧାରନବକମ୍ପୁତ୍ରାଃ ଶକ୍ତିୟଃ ।

ତ୍ଵଗାଦିସପ୍ତଧାତୁଭିରନେକୈଃ ସଂଯୁକ୍ତାଃ ସଂକଳ୍ପାଃ କଳ୍ପତରବଃ ।

ତେଜଃ କଳ୍ପକୋଦ୍ୟାନମ୍ ।

ରସନୟା ଭାବ୍ୟମାନା ମଧୁରାମୁତିକ୍ରମରୁକଷାୟାଲବଣଭେଦାଃ

ଷତ୍ରସାଃ ଷଡ୍ଭବଃ କ୍ରିୟାଶକ୍ତିଃ ପୀଠମ୍ ।

କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଜ୍ଞାନଶକ୍ତିର୍ଗୃହମ୍ । ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର୍ମହାତ୍ରିପୁରସୁନ୍ଦରୀ ।

ଜ୍ଞାତା ହୋତା ଜ୍ଞାନମଗ୍ନିଃ ଜ୍ଞେୟଂ ହବିଃ ।
 ଜ୍ଞାତୃଜ୍ଞାନଜ୍ଞେୟାନାମଭେଦଭାବନଂ ଶ୍ରୀଚକ୍ରପୂଜନମ୍ ।
 ନିୟତିସହିତାଃ ଶୃଙ୍ଖାରାଦୟୋ ନବ ରସା ଅଶିମାଦୟଃ ।
 କାମକ୍ରୋଧଲୋଭମୋହମଦମାସୂର୍ଯ୍ୟପାପମୟା ବ୍ରାହ୍ମ୍ୟାଦ୍ୟଷ୍ଟ ଶକ୍ତୟଃ ।
 ପୃଥିବ୍ୟପ୍ରେତୋବାୟୁକାଶଶ୍ରୋତ୍ରତ୍ତ୍ୱକ୍ତସ୍ମୃତ୍ତିହ୍ୱାତ୍ତାଣବାକ୍ପାଣିପାଦପାୟୁପଞ୍ଚମନୋବିକାରାଃ
 ଷୋଡ଼ଶ ଶକ୍ତୟଃ ।
 ବଚନାଦାନଗମନବିସର୍ଗାନନ୍ଦହାନୋପେକ୍ଷାରୁଦ୍ଧୟୋଃନଙ୍ଗକୁସୁମାଦିଶକ୍ତୟୋଃଷ୍ଟୌ ।
 ଅଲମ୍ବୁସା କୁହୁର୍ବିଶ୍ଳୋଦରୀ ବରୁଣା ହସ୍ତିଜିହ୍ୱା ଯଶସ୍ୱତ୍ୟଶ୍ୱିନୀ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ପୁଷା ଶଙ୍ଖିନୀ ସରସ୍ୱତୀତା ପିଙ୍ଗଲା ସୁଷୁମ୍ନା ଚେତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ନାତ୍ୟଃ ।
 ସର୍ବସଂକ୍ଷୋଭିତ୍ୟାଦିଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାରଗା ଦେବତାଃ ।
 ପ୍ରାଣାପାନବ୍ୟାନୋଦାନସମାନନାଗକୁର୍ମକୃକରଦେବଦତ୍ତଧନଂଜୟା ଇତି ଦଶ ବାୟୁବଃ ।
 ସର୍ବସିଦ୍ଧିପ୍ରଦା ଦେବ୍ୟୋ ବହିର୍ଦ୍ଦଶାରଗା ଦେବତାଃ ।
 ଏତଦ୍ୱାୟୁଦଶକସଂସର୍ଗୋପାଧିଭେଦେନ ରେଚକପୁରକଶୋଷକଦାହପ୍ଳାବକା
 ଅମୃତମିତି ପ୍ରାଣମୁଖ୍ୟତ୍ୱେନ ପଞ୍ଚବିଧୋଽସ୍ତ୍ରି ।
 କ୍ଷାରକୋ ଦାରକଃ କ୍ଷୋଭକୋ ମୋହକୋ ଜୃମ୍ଭକ ଇତ୍ୟପାଲନମୁଖ୍ୟତ୍ୱେନ ପଞ୍ଚବିଧୋଽସ୍ତ୍ରି ।
 ତେନ ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ମୋହକୋ ଦାହକୋ ଭକ୍ଷ୍ୟଭୋଜ୍ୟଲେହ୍ୟଚୋଷ୍ୟପେୟୁତ୍ଥକଂ
 ଚତୁର୍ବିଧମନ୍ନଂ ପାଚୟତି ।
 ଏତା ଦଶ ବହିକଲାଃ ସର୍ବଜ୍ଞଦ୍ୱାଦ୍ୟନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶାରଗା ଦେବତାଃ ।
 ଶୀତୋଷ୍ଣସୁଖଦୁଃଖେଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ୱରଜସ୍ତମୋଗୁଣା ବଶିନ୍ୟାଦିଶକ୍ତୟୋଃଷ୍ଟୌ ।
 ଶବ୍ଦସ୍ପର୍ଶରୂପରସଗନ୍ଧାଃ ପଞ୍ଚିତନ୍ତ୍ରାତ୍ରାଃ ପଞ୍ଚ ପୁଷ୍ପବାଣା ମନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟନ୍ତୁଃ ।
 ବଶ୍ୟୋ ବାଶୋ ରାଗଃ ପାଶଃ । ଦୈଷୋଽଙ୍କୁଶଃ ।
 ଅବ୍ୟକ୍ତମହତ୍ତ୍ୱମହଦହଂକାର ଇତି କାମେଶ୍ୱରୀ-ବଜ୍ରେଶ୍ୱରୀ-ଭଗମାଲିନ୍ୟୋଽନ୍ତସ୍ତ୍ରିକୋଶାଗ୍ରଗା
 ଦେବତାଃ ।
 ପଞ୍ଚଦଶତିଥିରୂପେଣ କାଲସ୍ୟ ପରିଣାମାବଲୋକନସ୍ଥିତିଃ ପଞ୍ଚଦଶ ନିତ୍ୟାଃ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାନୁରୂପା ଧୀର୍ଦେବତା ।
 ତୟୋଃ କାମେଶ୍ବରୀ ସଦାନନ୍ଦଘନା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ବାତ୍ତ୍ୱେକ୍ୟରୂପା ଦେବତା ।
 ସଲିଲମିତି ଲୌହିତ୍ୟକାରଣଂ ସତ୍ତ୍ୱମ୍ ।
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟମକର୍ତ୍ତବ୍ୟମିତି ଭାବନାୟୁକ୍ତ ଉପଚାରଃ ।
 ଅସ୍ତିନାସ୍ତୀତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାନୁପଚାରଃ ।
 ବାହ୍ୟାଭ୍ୟନ୍ତଃକରଣାନାଂ ରୂପଗ୍ରହଣୟୋଗ୍ୟତାସ୍ଥିତ୍ୟାବାହନମ୍ ।
 ତସ୍ୟ ବାହ୍ୟାଭ୍ୟନ୍ତଃକରଣାନାମେକରୂପବିଷୟଗ୍ରହଣମାସନମ୍ ।
 ରକ୍ତଶୁକ୍ଳପଦୈକୀକରଣଂ ପାଦ୍ୟମ୍ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳଦାମୋଦାନନ୍ଦାସନଦାନମର୍ଦ୍ଦ୍ୟମ୍ ।
 ସ୍ୱଚ୍ଛଂ ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧମିତ୍ୟାତମନୀୟମ୍ । ଚିତ୍ତସ୍ତମୟୀତି ସର୍ବାଙ୍ଗସୁବଣଂ ସ୍ନାନମ୍ ।
 ଚିଦଗ୍ନିସ୍ୱରୂପପରମାନନ୍ଦଶକ୍ତିସ୍ଫୁରଣଂ ବସ୍ତ୍ରମ୍ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକଂ ସପ୍ତବିଂଶତିଧା ଭିନ୍ନତ୍ୱେନେଚ୍ଛାଜ୍ଞାନକ୍ରିୟାତୁଳ୍ୟବ୍ରହ୍ମଗୁପ୍ତିମଦ୍ରସତନ୍ତ୍ରବ୍ରହ୍ମନାତୀ ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ରମ୍ ।
 ସ୍ୱବ୍ୟତିରିକ୍ତବସ୍ତୁସଙ୍ଗରହିତସ୍ଥରଣଂ ବିଭୂଷଣମ୍ ।
 ସଜିସୁଖପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାସ୍ଥରଣଂ ଗନ୍ଧଃ ।
 ସମସ୍ତବିଷୟାଣାଂ ମନସଃ ଚ୍ଛିନ୍ନେଶ୍ୱେଶାନୁସଂଧାନଂ କୁସୁମମ୍ ।
 ତେଷାମେବ ସର୍ବଦା ସ୍ୱୀକରଣଂ ଧୂପଃ ।
 ପବନାବଚ୍ଛିନ୍ନୋଧୁଜ୍ୱଲନସଜିଦୁଲ୍ଲାକାଶଦେହୋ ଦୀପଃ ।
 ସମସ୍ତୟାତାୟାତବର୍ଜ୍ୟଂ ନୈବେଦ୍ୟମ୍ ।
 ଅବସ୍ଥାତ୍ରୟାଣାମେକୀକରଣଂ ତାମ୍ବୂଲମ୍ ।
 ମୂଳାଧାରାଦା ବ୍ରହ୍ମରକ୍ତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମରଂଧ୍ରାଦା ମୂଳାଧାରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ଗତାଗତରୂପେଣ ପ୍ରାଦକ୍ଷିଣ୍ୟମ୍ ।
 ତୁର୍ଯ୍ୟାବସ୍ଥା ନମସ୍କାରଃ । ଦେହଶୂନ୍ୟପ୍ରମାତୃତାନିମଜ୍ଜନଂ ବଲିହରଣମ୍ ।
 ସତ୍ୟମସ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟମକର୍ତ୍ତବ୍ୟମୌଦାସୀନ୍ୟନିତ୍ୟାତୁବିଲାପନଂ ହୋମଃ ।
 ସ୍ୱୟଂ ତପ୍ତାଦୁକାନିମଜ୍ଜନଂ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣଧ୍ୟାନମ୍ ।
 ଏବଂ ମୁହୂର୍ତ୍ତତ୍ରୟଂ ଭାବନାପରୋ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି । ତସ୍ୟ ଦେବତାତ୍ତ୍ୱେକ୍ୟସିଦ୍ଧିଃ ।
 ଚିନ୍ତିତକାର୍ଯ୍ୟାଣ୍ୟୟତ୍ନେନ ସିଦ୍ଧ୍ୟନ୍ତି । ସ ଏବ ଶିବୟୋଗୀତି କଥ୍ୟତେ ।

କାଦିହାଦିମତୋକ୍ତେନ ଭାବନା ପ୍ରତିପାଦିତା । ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବା । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ପ୍ରିରେରଜ୍ଞେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ମୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଣ୍ଣୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଭାବନୋପନିଷତ୍ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା ॥

